

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟ

ΠΩΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΕΙ Η ΓΕΝΙΚΗ ΠΤΩΣΗ

Η Γενική Πτώση μπορεί να συμπληρώνει:

- ✓ Το νόημα του ρήματος και λειτουργεί συνήθως ως έμμεσο αντικείμενο.
 Ο Αντρέας μου έδωσε το βιβλίο.
 Υ Α (έμμεσο / σε γενική) Ρ Α (άμεσο / σε αιτιατική)
- ✓ Το νόημα του ουσιαστικού. Στην περίπτωση αυτή δηλώνει:
- ✓ Σε ποιον ανήκει κάτι – **Γενική Κτητική**: η τσάντα της Μαρίας
- ✓ Τον τόπο – **Γενική του τόπου**: η μάχη του Μαραθώνα
- ✓ Το χρόνο – **Γενική του χρόνου**: ταξίδι μιας ημέρας
- ✓ Μια ιδιότητα ή χαρακτηριστικό – **Γενική της ιδιότητας**: ρούχα της μόδας
- ✓ Την αιτία – **Γενική της αιτίας**: η χαρά της επιστροφής
- ✓ Το περιεχόμενο – **Γενική του περιεχομένου**: σουφλέ σοκολάτας
- ✓ Τη μέτρηση του χώρου ή του χρόνου – **Γενική της μέτρησης**: χωράφι δύο στρεμμάτων
- ✓ Τον σκοπό – **Γενική του σκοπού**: πετσέτα προσώπου
- ✓ Ένα σύνολο που διαιρείται – **Γενική Διαιρετική**: τα κορίτσια του σχο-λείου

ΠΩΣ ΣΥΝΔΕΟΝΤΑΙ ΟΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΟΥΣ

Οι προτάσεις συνδέονται μεταξύ τους με:

⇒ **Με παρατακτική σύνδεση:**

Όταν συνδέουμε δύο όμοιες προτάσεις. Δηλαδή, όταν συνδέουμε ανεξάρτητη με ανεξάρτητη ή εξαρτημένη με εξαρτημένη ίδιου είδους (π.χ. χρονική με χρονική).

[Ο Γιώργος ξύπνησε] [και έφυγε για το σχολείο]

Συνδέονται δύο κύριες προτάσεις.

Διαβάζει (ώστε να γράψει καλά) (και να περάσει τις εξετάσεις)

Συνδέονται δύο αποτελεσματικές προτάσεις.

Οι παρατακτικοί σύνδεσμοι είναι:

- ✓ Συμπλεκτικοί: και, κι, ούτε, μήτε, ουδέ, μηδέ
- ✓ Αντιθετικοί: μα, αλλά, παρὰ, όμως, ωστόσο, μόνο
- ✓ Διαχωριστικοί: ή, είτε
- ✓ Συμπερασματικοί: λοιπόν, επομένως, συνεπώς, άρα, ώστε

* Προσοχή

Δεν βάζουμε κόμμα πριν τους συμπλεκτικούς και τους διαχωριστικούς συν-δέσμους.

Βάζουμε κόμμα πριν από τους αντιθετικούς όταν συνδέουν προτάσεις (δηλα-δή όταν υπάρχει ρήμα πριν και μετά τον σύνδεσμο)

⇒ **Με υποτακτική σύνδεση**

Όταν συνδέουμε δύο διαφορετικές προτάσεις. Δηλαδή ανεξάρτητη με εξαρτημένη ή εξαρτημένη με εξαρτημένη διαφορετικού είδους (π.χ. χρονική με αιτιολογική).

[Πάρε με τηλέφωνο,] (όταν φτάσεις)

Συνδέονται μια κύρια με μια δευτερεύουσα (χρονική)

Οι υποτακτικοί σύνδεσμοι είναι αυτοί που ξεκινούν δευτερεύουσες προτάσεις:

- ✓ Ειδικοί: πως, ότι, που
- ✓ Βουλητικός: να
- ✓ Ενδοιαστικοί: μη, μην, μήπως
- ✓ Χρονικοί: όταν, σαν, ενώ, καθώς, κάθε που, αφού, αφότου, πριν, μόλις, προ-τού, προτού, ώσπου, ωστόσο, όσο που, εφόσον, άμα, εκεί που, ευθύς ως
- ✓ Αιτιολογικοί: γιατί, επειδή, καθώς, διότι, μια και, μια που

Οι ονοματικές προτάσεις είναι:

- ✓ Ειδικές (ότι, πως, που)
- ✓ Βουλητικές (να)
- ✓ Ενδοιαστικές (μη, μην, μήπως)
- ✓ Πλάγιες ερωτηματικές (αν ή το μη, μήπως, τι, ποιος, πόσος, πού, πότε, πώς, πόσο και άλλα)
- ✓ Ονοματικές αναφορικές (εισάγονται με αναφορικές αντωνυμίες ή αναφορικά επιρρήματα)

ΠΩΣ ΣΥΝΔΕΟΝΤΑΙ ΔΥΟ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΑΝΤΙΘΕΤΟ ΝΟΗΜΑ

Οι προτάσεις που έχουν αντίθετο νόημα συνδέονται παρατακτικούς και υποτακτικούς συνδέσμους:

Με παρατακτικούς:

- ✓ Απλή σύνδεση: Οι σύνδεσμοι *μα, αλλά, όμως, ωστόσο* συνδέουν όμοιες μεταξύ τους προτάσεις που έχουν αντίθετο νόημα.

[Θύμωσε,] [αλλά δεν είπε κουβέντα]

Συνδέονται δύο ανεξάρτητες (κύριες).

- ✓ Επιδοτική αντιθετική σύνδεση: Για να τονίσουμε το δεύτερο μέρος της αντίθεσης, μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε τις φράσεις: *όχι μόνο... αλλά, όχι μόνο δεν... αλλά και, όχι μόνο... αλλά και δεν.*

[Όχι μόνο ήρθε,] [αλλά έμεινε όλη την ημέρα]

Με υποτακτικούς:

- ✓ Οι σύνδεσμοι *αν και, μολοντί, παρ' όλο που, ακόμα κι αν* ξεκινούν εξαρτημένες εναντιωματικές ή παραχωρητικές προτάσεις που έχουν αντίθετο νόημα με την ανεξάρτητη.

[Δεν είπε κουβέντα,] (παρ' όλο που θύμωσε)

Συνδέεται μια ανεξάρτητη (κύρια) με μια εξαρτημένη (δευτερεύουσα)

ΟΡΘΟΓΡΑΦΙΑ

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΕΣ ΛΕΞΕΩΝ

ΔΙΨΗΦΑ, ΔΙΦΘΟΓΓΟΙ, ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΙ ΦΩΝΗΕΝΤΩΝ

⇒ **Δίψηφα** ονομάζονται δύο γράμματα μαζί που παριστάνουν ένα φθόγγο.

- ✓ Δίψηφα φωνήεντα: ου, αι, οι, ει
- ✓ Δίψηφα σύμφωνα: μπ, ντ, γκ, τσ, τζ

⇒ **Δίφθογγος** ονομάζονται δύο φωνήεντα που προφέρονται σε μια συλλαβή.

Παράδειγμα: νεράιδα, αηδόνι

⇒ Οι **συνδυασμοί φωνηέντων** αυ και ευ έχουν διπλή προφορά.

- ✓ Προφέρονται αβ, εβ όταν ακολουθεί φωνήεν ή ηχηρό σύμφωνο (λ, ρ, γ).
- ✓ Προφέρονται αφ, εφ όταν ακολουθεί άηχο σύμφωνο.

Πρόλογος

1η παρ: Ποιο είναι αυτό το πρόσωπο.

Ποιο είναι το όνομά του, η ηλικία του, το επάγγελμά του

Με τι ασχολείται.

Κυρίως Θέμα

2η παρ: Πώς είναι εξωτερικά;

3η παρ: Τι άνθρωπος είναι, τι χαρακτήρα έχει, τι ιδιαιτερότητες.

Ποιος είναι ο τρόπος ζωής του, οι συνήθειές του, τα ενδιαφέροντά του.

4η – 5η παρ: Ποια είναι η σχέση μου μαζί του.

Τι κάνουμε μαζί.

Τι περιστατικά έ-χουμε ζήσει μαζί του.

Τι μας προσφέρει, τι του προσφέρουμε.

Επίλογος

6η παρ: Σκέψεις και συναισθήματα για το πρόσωπο αυτό.

* Χρησιμοποιούμε πολλά επίθετα και επιθετικούς προσδιορισμούς.

* Χρησιμοποιούμε συνήθως Ενεστώτα (αν μιλάμε για κάποιο πρόσωπο του σήμερα). Αν περιγράφουμε ένα πρόσωπο που ζούσε στο παρελθόν χρησιμοποιούμε παρελθοντικούς χρόνους.

* ΠΡΟΣΟΧΗ: Οι ερωτήσεις του σχεδιαγράμματος είναι βοηθητικές προς τη ροή της έκθεσης! Δεν γράφω απλώς τις απαντήσεις

